

УДК 793.3+394

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/65-1-7>**Юлія БОБРОВНИК,***orcid.org/0009-0004-3194-3500*

завідувач відділення народної хореографії, викладач хореографічних дисциплін
Коледжу хореографічного мистецтва
«Київська муніципальна академія танцю імені Серґа Лифаря»
(Київ, Україна) *ostrolyulia@gmail.com*

Валентина НЕДІЛКО,*orcid.org/0009-0009-3674-8129*

старший викладач кафедри теоретичних дисциплін
Коледжу хореографічного мистецтва
«Київська муніципальна академія танцю імені Серґа Лифаря»
(Київ, Україна) *n.valentuna@ukr.net*

СУЧАСНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ У НАРОДНІЙ ХОРЕОГРАФІЇ: ВІПРОДЖЕННЯ МИНУЛОГО В СУЧАСНИХ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ПОСТАНОВКАХ

Стаття розглядає історичний контекст, в якому зароджувалась та розвивалась українська народна хореографія, а також її роль у національному самовизначенні та відтворенні історичної пам'яті. Аналізуються традиційні елементи, такі як рухи, костюми, музика та інші, їх символіка, значення та способи втілення в сучасних постановках. **Мета дослідження** – розкриття впливу історичних подій на розвиток української народної хореографії та аналіз способів, якими ця хореографія втілюється в сучасних танцювальних постановках. **Методологія.** Використання методів абстрагування та конкретизації в статті допомагає поєднати минуле та сучасність у народній хореографії, створюючи вражаючі та значущі постановки. Ці методи дозволяють хореографам експериментувати з формами, стилістикою і естетикою, відображати історичні події через сучасність, а також залучати глядачів до активного сприйняття і тлумачення танцювальної постановки. Теоретичне моделювання дозволяє розглядати хореографію як систему, вивчати її основні компоненти та взаємозв'язки між ними. З'ясування причинно-наслідкових зв'язків є важливим аспектом дослідження в статті про сучасну історію України в народній хореографії. Цей підхід дозволяє розкрити залежності та взаємозв'язки між різними факторами, що впливають на розвиток та трансформацію народної хореографії в сучасних танцювальних постановках.

Наукова новизна. Стаття зосереджується на аналізі сучасних тенденцій у використанні народної хореографії в танцювальних постановках. Це охоплює нові методи, підходи та експерименти, які дозволяють втілити історичну спадщину України в сучасній хореографічній формі. **Висновки.** Українська народна хореографія, завдяки своїй спритності та глибокому зв'язку з історією і культурою, стала важливим інструментом формування національної ідентичності, збереження культурної спадщини та підтримки національного самовизначення. Через використання традиційних елементів, сучасних танцювальних технік, сценографії та візуальних ефектів, сучасні постановки української народної хореографії здатні залучити глядачів, підсилюючи емоційний зв'язок зі сценою.

Ключові слова: сценографія, національна ідентичність, історія, традиційні елементи, відео проєкція, символіка.

Yuliia BOBROVNYK,*orcid.org/0009-0004-3194-3500*

Head of the Department of Folk Choreography
Lecturer of Choreographic Disciplines
College of Choreographic art “Kyiv Municipal Dance Academy named after Serzh Lifar”
(Kyiv, Ukraine) *ostrolyulia@gmail.com*

Valentyna NEDILKO,*orcid.org/0009-0009-3674-8129*

Senior Lecturer at the Department of Theoretical Disciplines
College of choreographic art “Kyiv municipal dance academy named after Serzh Lifar”
(Kyiv, Ukraine) *n.valentuna@ukr.net*

CONTEMPORARY HISTORY OF UKRAINE IN FOLK CHOREOGRAPHY: REVIVING THE PAST IN MODERN DANCE PRODUCTIONS

*The article examines the historical context in which Ukrainian folk choreography originated and developed, as well as its role in national self-identity and the reproduction of historical memory. It analyzes traditional elements such as movements, costumes, music, and others, their symbolism, significance, and ways of embodiment in contemporary productions. **The research aims** to explore the influence of historical events on the development of Ukrainian folk choreography and analyze the ways in which this choreography is embodied in modern dance productions. **Methodology:** The use of abstraction and concretization methods in the article helps to combine the past and the present in folk choreography, creating impressive and meaningful performances. These methods allow choreographers to experiment with forms, styles, and aesthetics, reflecting historical events through contemporaneity, and actively engaging audiences in the perception and interpretation of dance productions. Theoretical modeling allows for considering choreography as a system, studying its fundamental components and interrelationships. Investigating causal relationships is an important aspect of the research in the article on the modern history of Ukraine in folk choreography. This approach helps to uncover dependencies and interconnections between various factors that influence the development and transformation of folk choreography in contemporary dance productions. **Scientific novelty:** The article focuses on analyzing contemporary trends in the use of folk choreography in dance productions. This encompasses new methods, approaches, and experiments that enable the embodiment of Ukraine's historical heritage in a modern choreographic form. **Conclusions:** Ukrainian folk choreography, due to its agility and deep connection to history and culture, has become an important tool in shaping national identity, preserving cultural heritage, and supporting national self-determination. Through the use of traditional elements, modern dance techniques, stage design, and visual effects, contemporary productions of Ukrainian folk choreography can captivate audiences, enhancing the emotional connection with the stage.*

Key words: scenography, national identity, history, traditional elements, video projection, symbolism.

Актуальність проблеми дослідження. Україна, з багатомілітичною історією і народними традиціями, завжди була пишним джерелом натхнення для мистецтва. Хореографія, як одна з найвиразніших форм вираження культури, стала не лише засобом передачі емоцій і ідей, але й могутнім засобом відтворення історії країни. У сучасних танцювальних постановках, що втілюють народну хореографію, ми можемо спостерігати яскраве відродження минулого, коли майстерно змішуються традиційні елементи з сучасними танцювальними техніками і концепціями.

Історія України багата на події, які вплинули на формування культурного образу народу. Від давніх часів українські народні танці відображали різноманітні аспекти життя, такі як сільські ритуали, святкування, воєнні події та розваги. Українські народні танці завжди були пов'язані зі співом, музикою та костюмами, що надавало їм своєрідної краси і енергії. Протягом десятиліть ці традиції передавалися з покоління в покоління, зберігаючи свою оригінальність і значення.

Однак, з розвитком сучасних танцювальних технік та постановок, хореографи почали використовувати українську народну хореографію як основу для творчості, поєднуючи її з інноваційними елементами. В сучасних танцювальних постановках з'явилися нові рухи, складні комбінації, акробатика та використання різних технічних засобів, що розширили можливості виразності на сцені. Таке поєднання традиційного і сучасного створило унікальну форму самовираження, яка називається сучасною народною хореографією.

У сучасних танцювальних постановках, що базуються на українській народній хореографії, відбувається не лише збереження історичної спадщини, але й його оновлення та перетворення на новий рівень. Хореографи та танцюристи з великим майстерством впроваджують сучасні елементи і стилі в традиційні танцювальні композиції, розширюючи їх можливості і створюючи нові, вражаючі вистави.

Це відродження минулого через сучасну народну хореографію створює глибоке почуття зв'язку з коріннями і національною ідентичністю. Кожен рух, кожен крок стає спогляданням і відтворенням традицій, що перейшли через століття. Вистави, засновані на сучасній народній хореографії, розповідають історію України, її багатство і красу, і надихають глядачів на нові досягнення та розуміння своєї культурної спадщини.

Аналіз останніх досліджень. Робота ґрунтується на аналізі науково-методичної літератури, наукових статей, періодичних видань та напрацьованих вчених і дослідників, серед них: О. С. Бойко, Д. О. Дегтяр, В. А. Литвиненко, В. Дужич-Ніколайчук тощо.

Мета дослідження – розкриття впливу історичних подій на розвиток української народної хореографії та аналіз способів, якими ця хореографія втілюється в сучасних танцювальних постановках.

Виклад основного матеріалу. Українська народна хореографія має глибокі коріння, які пов'язані з історичними подіями та соціокультурними змінами, що відбувалися на території Укра-

їни протягом віків. Вивчення історичного контексту допомагає краще зрозуміти формування і розвиток української народної хореографії, а також роль танцю у національному самовизначенні та відтворенні історичної пам'яті.

Одним із важливих етапів в історії України був Козацький період, коли козаки стали символом вольності та боротьби за незалежність. У цей час українські народні танці набули особливого значення, відображаючи силу та духовність козацького війська. Багато танців того часу мають характерні елементи бойової підготовки та військових рухів.

Пізніше, у XIX–XX століттях, внаслідок соціальних, політичних та культурних змін, українська народна хореографія зазнала певних трансформацій. Національне самоствердження та збереження національної ідентичності стали важливими завданнями українського народу. Танець став засобом відтворення історичної пам'яті та способом передачі національних цінностей.

Після отримання незалежності України в 1991 році, українська народна хореографія отримала новий поштовх у розвитку. Відродження національної свідомості та інтересу до власних традицій сприяли збереженню і розповсюдженню української народної хореографії як символу національної культури. Створення нових постановок, які поєднують традиційні елементи з сучасними танцювальними техніками, дозволило відтворити історичні події та легенди через рухи та музику (Бойко, 2005, с. 19).

Роль танцю у національному самовизначенні полягає в збереженні та відтворенні української ідентичності. Українські народні танці втілюють споконвічні цінності, культурні символи та національну гордість. Через танець передаються не лише естетичні аспекти, але й емоційні та історичні навантаження, що допомагають зберегти колективну пам'ять та створити почуття єдності.

Одним із прикладів успішного поєднання традиційного та сучасного українського танцю є постановка «Гопак» відомого хореографа Павла Вірського. Ця постановка поєднує класичний гопак з елементами сучасного танцю, використовуючи динамічні рухи та нестандартні композиції. Такий підхід не лише зберігає традиційність гопаку, але й привертає увагу молодого покоління, надихаючи їх відчувати гордість за свою культурну спадщину.

У результаті, відродження минулого через сучасну народну хореографію дозволяє зберегти, оновити та передати українську культурну спадщину. Танець стає не лише формою само-

вираження, але й засобом зближення, розуміння та поширення національного духу. В сучасних танцювальних постановках використовуються нові технології, сценографічні ефекти та сучасна музика, що робить вистави більш захопливими для сучасної аудиторії. Такі інноваційні постановки не тільки привертають увагу молоді, але й допомагають українській народній хореографії виходити за межі традиційного сприйняття.

Крім того, події сучасної історії України, такі як Революція Гідності та повномасштабна війна, також знаходять своє відображення в народних танцях. Такі постановки використовуються для висловлення підтримки, пам'яті та показу солідарності з учасниками цих подій (Таранцева, 2020, с. 121).

Українська народна хореографія в сучасних танцювальних постановках стає невід'ємною частиною культурного життя країни. Вона допомагає підтримувати та зміцнювати національну ідентичність, передаючи цінності, традиції та історію українського народу через мову танцю. Крім того, це важливий інструмент залучення молодого покоління до сприйняття та розуміння власної культурної спадщини.

Завдяки поєднанню традиційного й сучасного, українська народна хореографія продовжує розкривати свою силу та красу, відтворюючи минуле в сучасних танцювальних постановках. Це надає можливість кожному глядачеві відчувати глибокий зв'язок зі своїм народом, підсилює національну гордість та сприяє збереженню та розвитку української культури.

Аналіз традиційних елементів української народної хореографії відіграє важливу роль у розумінні її сутності та спадщини. Це включає дослідження традиційних рухів, костюмів, музики та інших аспектів, які допомагають зберегти й передати національну ідентичність та культурну спадщину через народну хореографію (Кутузова, 2009, с. 18).

У сучасних постановках можуть використовуватися інноваційні підходи до музики, такі як електроніка або синтез різних музичних стилів. Проте, важливо зберегти основну мелодичну структуру та національну ідентичність музики, щоб зберегти зв'язок з традиціями та спадщиною (Бойко, 2020, 156).

Крім рухів, костюмів і музики, існують інші традиційні елементи, які мають значення в українській народній хореографії. Наприклад, символіка та образотворче мистецтво, яке використовується для створення декорацій та сценографії. Ці елементи можуть передавати історичні події,

міфологію або культурні символи через образи, кольори та композицію.

Традиційні елементи також надають постановкам української народної хореографії глибшого сенсу і значення. Символіка, втілена у рухах, костюмах та музиці, може відображати національну гордість, історичні події, природні елементи або суспільні цінності. Це дозволяє глядачам зануритися у світ української культури, відчуті її енергію, емоції та красу (Пісклова, 2015, с. 66).

Використання символіки та метафор у сучасних танцювальних постановках дозволяє глибше розкрити значення та сутність минулого, а також сприяє збагаченню емоційного досвіду глядачів. Деякі ідеї, пов'язані з використанням символіки та метафор, включають:

– Символіка національних символів: танцюристи можуть використовувати образи українських символів, таких як тризуб, жито, герб чи національний одяг, щоб передати національну ідентичність та гордість. Ці символи можуть виступати як метафори для сили, свободи, традицій та споконвічності українського народу.

– Символіка природи та елементів: танцюристи можуть використовувати символіку природи, таку як вода, вогонь, вітер, земля, для передачі певних концепцій або емоцій. Наприклад, використання рухів, що нагадують хвилі або вогонь, може символізувати силу, перетворення або очищення.

– Метафоричні образи та абстракції. Наприклад, використання повільних та плинних рухів може відтворювати почуття втрати чи ностальгії, або ж складні перетворення та зміни. Використання абстракцій дозволяє глядачам самостійно тлумачити та сприймати постановку згідно зі своїми особистими досвідом та сприйняттям.

– Символіка кольорів та світла. Кожен колір може мати своє власне значення і сприйматися глядачами у певному контексті. Наприклад, використання темних кольорів та містичних світлових ефектів може підкреслити таємничість або драматичність минулого, тоді як яскраві кольори можуть втілювати радість, життєствердність або свободу.

Сучасні постановки української народної хореографії збагачують традиційні елементи новими ідеями та технологіями. Інноваційні постановки, які використовують сучасну сценографію, освітлення та візуальні ефекти, додають постановкам більшу динаміку. Це сприяє привертанню уваги молодій аудиторії та залученню її до української народної хореографії.

Дослідження використання сучасних технік та стилів танцю в поєднанні з українською народною

хореографією є одним із заходів, спрямованих на оновлення та збереження живого духу української культури. Цей підхід дозволяє поєднати традиційні елементи з сучасними танцювальними техніками, стилями та елементами експресії (Литвиненко, 2022, с. 32).

Одним з основних аспектів цього дослідження є зміна у підходах до руху. Традиційні українські рухи можуть бути модифіковані та адаптовані до сучасних танцювальних технік, таких як джаз, хіп-хоп чи контемпорарі. Це дозволяє використовувати нові просторові рішення, незвичні рухи та виразність, що вносять свіжість і динаміку в народну хореографію.

Крім того, сучасні постановки української народної хореографії можуть бути збагачені новими композиційними рішеннями. Традиційні танцювальні форми можуть бути поєднані з сучасними елементами композиції, створюючи більш складні структури, групові аранжування та хореографічні лінії. Це дозволяє створити нові танцювальні образи та відтворити історії через рух.

Одним з ключових аспектів є також зміна в експресії танцювальних виконавців. Використання сучасних технік дозволяє виражати ширший спектр емоцій та станів у сучасних постановках.

Завдяки поєднанню сучасних технік з українською народною хореографією, танцівники можуть відкрити нові можливості для самовираження та інтерпретації. Вони можуть створювати унікальні постановки, які поєднують енергію і динаміку сучасного танцю з красою, символікою та глибиною української культури (Дегтяр, 2022, с. 158).

Сучасні танцювальні техніки дозволяють танцюристам розширити свої творчі горизонти, розвивати свою фізичну та хореографічну майстерність, а також відчуті себе часткою живої культурної традиції. Вони можуть знайти баланс між збереженням і передачею традицій та експериментуванням з новими ідеями та формами вираження.

Слід також зазначити, що сценографія та візуальний аспект грають важливу роль у сучасних постановках, що базуються на українській народній хореографії. Вони допомагають створити атмосферу, підкреслити символіку та забезпечити ефективну співпрацю з танцюристами на сцені.

Один з аспектів аналізу полягає у використанні сучасних сценографічних елементів. Інноваційні декорації та реквізит можуть бути використані для створення нових візуальних образів та атмосфери. Наприклад, використання сучасних матеріалів та конструкцій може надати постановкам

сучасний вигляд, відображаючи технологічний прогрес у поєднанні зі старовинними танцювальними традиціями (Бойко, 2020, с. 158).

Сучасна народна хореографія не обмежується лише відтворенням традиційних рухів, але й відкрита до експериментів і новаторських підходів. Танцюристи та хореографи можуть поєднувати класичні елементи з сучасними техніками, інтерпретувати і перетворювати традиційні рухи, створюючи нові форми та стилі.

Такі експерименти можуть включати використання сучасної музики, електронних звуків, реміксів традиційних мелодій, що дозволяє створити цікавий контраст між минулим і сучасністю. Також можуть використовуватися нетрадиційні костюми, сучасні технології світлових ефектів та відеоінсталяцій, що розширюють можливості виразності і створюють вражаючі візуальні образи.

Також варто дослідити використання відео- та світлових ефектів у постановках. Відеопроєкції можуть доповнити сцену, візуально розширюючи простір або створюючи абстрактні образи, що відображають емоції та сюжет постановки. Світлові ефекти, такі як прожектори, рухомі промені світла чи спеціальні кольорові фільтри, можуть допомогти створити настрій, підкреслити емоції та акцентувати увагу на певних моментах танцю.

Це дозволяє створити цікавий контраст між традиційними танцювальними елементами і сучасною музичною обробкою. Використання електронних звуків та реміксів може додати енергії та динаміки до вистави, привернути увагу молодого покоління глядачів, які цікавляться сучасною музикою та трендами.

Такі експерименти можуть створити діалог між минулим і сучасністю. Використання реміксів традиційних мелодій може відтворити звучання та настрої минулого, але у новому, сучасному ключі. Це дозволяє глядачам почути знайомі мелодії у новому контексті, відчути їх сучасну реінтерпретацію і зрозуміти, як вони можуть бути актуальними і сильними й донині.

Використання сучасної музики та електронних звуків дозволяє створити атмосферу та настрій, які підкреслюють емоційну сутність танцю. Сучасна музика може мати більш експресивний і емоційний характер, дозволяючи танцюристам виразити свої почуття й емоції у руху. Електронні звуки та ефекти можуть створити атмосферу містичності, сучасного технологічного світу або експериментальності, підсилюючи враження від вистави.

Окрім того, вивчення впливу сценографії та візуальних ефектів на сприйняття глядачів дозволяє посилити комунікацію між виконавцями та

аудиторією. Ефективне використання сценографічних елементів та візуальних ефектів може допомогти створити спільний досвід, в якому глядачі можуть легше відчути та співпереживати емоції, передані через рух і вираз виконавців.

Залучення сучасних сценографічних елементів, відео- та світлових ефектів до постановок на основі української народної хореографії не тільки розширює творчий потенціал хореографів, але й збагачує спектакль новими шарами значень і вражень. Вони можуть створити синергію між традицією та інновацією, між минулим і сучасністю, що сприяє збереженню та популяризації української народної культури (Таранцева, 2020, с. 123).

Сучасна народна хореографія відіграє важливу роль у формуванні національної ідентичності та збереженні культурної спадщини України. Ця художня форма втілює традиційні цінності, символи, рухи і музику, які є основою української культури.

Сучасна народна хореографія стає платформою для співпраці з іншими культурами та мистецькими традиціями. Це сприяє культурному обміну, взаєморозумінню та поглибленню міжкультурного діалогу. У результаті таких спільних проєктів виникають унікальні постановки, які поєднують елементи різних національних хореографій та мистецьких форм, тим самим збагачуючи культурний ландшафт.

Наукова новизна. Стаття зосереджується на аналізі сучасних тенденцій у використанні народної хореографії в танцювальних постановках. Це охоплює нові методи, підходи та експерименти, які дозволяють втілити історичну спадщину України в сучасній хореографічній формі.

Стаття досліджує, як сучасні танцювальні постановки сприяють відродженню історичної спадщини України. Вона виявляє роль народної хореографії як засобу передачі історичних подій, культурних традицій та національної ідентичності через сучасну естетику.

Мультимедійний підхід: стаття розглядає використання сучасних технологій та мультимедійних елементів у сучасних танцювальних постановках, що дає нові можливості для відтворення історичних подій і передачі емоційного змісту через сполучення народної хореографії з візуальними ефектами.

Висновки. Дослідження ролі сучасної народної хореографії в українському контексті виявляє її важливість та значення для сучасного суспільства. Ця художня форма не тільки втілює традиції та культурну спадщину України, але й відображає зміни, що відбуваються у суспільстві, розширює свої межі та взаємодіє з іншими мистецькими формами.

Українська народна хореографія, завдяки своїй спритності та глибокому зв'язку з історією і культурою, стала важливим інструментом формування національної ідентичності, збереження культурної спадщини та підтримки національного самовизначення. Через використання традиційних елементів, сучасних танцювальних технік, сценографії та візуальних ефектів, сучасні постановки української народної хореографії здатні залучити глядачів, підсилюючи емоційний зв'язок зі сценою.

Взаємодія з іншими сучасними мистецькими формами, такими як сучасний танець та музика, сприяє створенню нових інтердисциплінарних постановок, які збагачують культурний діалог та сприяють міжкультурному обміну. Соціокультурний контекст підкреслює важливість сучасної народної хореографії як механізму формування національної ідентичності та розширення культурного розмаїття.

У результаті, сучасна народна хореографія виступає як місто навколо якого об'єднуються різноманіття, креативність та витонченість. Вона не тільки підтримує народну спадщину, але й вносить свіжий подих українській культурі, демонструючи її живучість та сучасний потенціал.

У сучасних танцювальних постановках, що базуються на українській народній хореографії, об'єднуються старовинні рухи та символіка з інноваційними техніками та сучасним візуальним мистецтвом. Це створює унікальний синтез, який не лише захоплює глядачів, але й перетворює народну хореографію в сучасну мову, доступну і зрозумілу для сучасного покоління.

Українська народна хореографія відтворює магію та красу національної культури, одночасно розповідаючи історію та спонукаючи до роздумів над сучасними соціальними, культурними та політичними питаннями. Вона є силою, що об'єднує і надихає людей, а також слугує пам'ятником національної спадщини, який передається з покоління в покоління.

Таким чином, стаття акцентує увагу на важливості культурного діалогу між минулим і сучасністю через народну хореографію. Вона висвітлює вплив сучасних танцювальних постановок на формування нового сприйняття національної культури та сприяє зближенню різних поколінь шляхом втілення історії через сучасну мову танцю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко О. С. Український народно-сценічний танець в контексті культури постмодерну. *Вісник КНУКіМ. Мистецтвознавство*. 2020. № 43. С. 154–159.
2. Бойко О. С. Хореографічний образ як естетичний вияв національного характеру. *Вісник КНУКіМ: Сер.: Мистецтвознавство*. К., 2005. С. 18–26.
3. Дегтяр Д. О. Інтертекстуальні аспекти постановок української народно-сценічної хореографії. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2022. № 3. С. 156–161. DOI 10.32461/2226–3209.3.2022.266096.
4. Кутузова Г. І., Дужич-Ніколайчук В. І. Українська народна хореографічна культура як філософсько-культурологічний феномен. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. № 28. 2009. С. 16–19.
5. Литвиненко В. А. Народна образність у мистецтві народно-сценічної хореографії України. *Танцювальні студії*. 2022. № 5 (1). С. 29–36. DOI 10.31866 / 2616–7646.5.1.2022.261606.
6. Пісклова І. Особливості обробки танцювального фольклору (на прикладі сучасних постановок). *Народна творчість та етнологія*. 2015. № 5. С. 64–70.
7. Таранцева О. О. Становлення та розвиток національної народно-сценічної хореографії. *Педагогічні науки*. 2020. № 90. С. 119–123.

REFERENCES

1. Boyko O. S. (2020). Ukrainykyi narodno-stsenichnyi tanets v konteksti kultury postmodernu [Ukrainian folk stage dance in the context of postmodern culture]. *Bulletin of KNUKiM. Art history*, vol. 43, pp. 154–159.
2. Boyko O. S. (2005). Khoreohrafichnyi obraz yak estetychnyi vyiv natsionalnoho kharakteru [Choreographic image as an aesthetic expression of national character]. *Bulletin of KNUKiM: Ser.: Art history*. K., Pp. 18–26.
3. Degtyar D. O. (2022). Intertekstualni aspekty postanovok ukrainskoi narodno-stsenichnoi khoreohrafi [Intertextual aspects of Ukrainian folk stage choreography productions]. *Bulletin of the National Academy of Managers of Culture and Arts: Science. Magazine*, vol. 3, pp. 156–161.
4. Kutuzova G. I., Duzych-Nikolaychuk V. I. (2009). Ukrainska narodna khoreohrafichna kultura yak filosofsko-kulturolohichniy fenomen [Ukrainian folk choreographic culture as a philosophical and cultural phenomenon]. *Scientific bulletin of Lesya Ukrainka Volyn National University*, vol. 28, pp. 16–19.
5. Lytvynenko V. A. (2022). Narodna obraznist u mystetstvi narodno-stsenichnoi khoreohrafi Ukrainy [Folk imagery in the art of folk and stage choreography of Ukraine]. *Dance studios*, vol. 5 (1), pp. 29–36.
6. Pisklova I. (2015). Osoblyvosti obrobky tantsiuvalnoho folkloru (na prykladi suchasnykh postanovok) [Peculiarities of processing dance folklore (on the example of modern productions)]. *Folk creativity and ethnology*, vol. 5, pp. 64–70.
7. Tarantseva O. O. (2020). Stanovlennia ta rozvytok natsionalnoi narodno-stsenichnoi khoreohrafi [Formation and development of national folk stage choreography]. *Pedagogical sciences*, vol. 90, pp. 119–123.